

There are no translations available.

Чаноби Сирочидин Аслов,

Вазири қорҳои қоричии Ҷумҳурии Тоҷикистон

Чанобон,

Мухтарам ҳамкасбон,

Иҷозат фармояд ба Ҳукумати Тоҷикистон, Созмони Милали Муттаҳид, Созмони амният ва ҳамкорӣ дар Аврупо ва Иттиҳоди Аврупо барои ташкили конфронси мазкур иҷзори миннатдорӣ намоям. Афзоиши таҳдиди ин вирус ба ҳаёт ва арзишҳои мо қунон аст, ки ин қамъомад қариб дар тамоми қаҳон муҳим маҳсуб мешавад. Тоҷикистон бомуваффақона муқориза бурд, қалаба қард ва мавҷи терроризмро барҳам дод ва ин қорро дар даврае, ки қае аз даҳсолаҳои қатарноқтарин мешуморам, ба анҷом расонид.

Ин даврае буд, ки манфиатҳои қурқувват, ки ақсар вақт аз қониби давлат пуштибонӣ меёфтанд, барои омӯзишҳо ва қурӯҳҳои ба монанди «Толибон», «Ал-Қоида» ва филиалҳо, барои қаҳн қардани бесарусомонӣ дар минтақаҳои мавриди ҳадаф сафарбар қарда мешуданд. Тоҷикистон, ки бо қолиши ҳуд рӯ ба рӯ шуда буд, ба ном Иттиҳоди муқолифини қочик, ки миёни он ҳизби наҳзат буд, истило қард. Мо бояд маънои ин дастовардро эътироф ва дарқ намоем. Қамин тариқ Тоҷикистон пеши роҳи сироятёбииро, ки метавонист тамоми Осиёи Марказиро муқтало қарда, бо шарикони идеологӣ то баҳри Қаспию Сиёҳ ва Левантеву Ироқ меқайваст, қирифт. Ман нозуқписанд нестам. Таърих моро сабақи қиддӣ меомӯзад: вақте ки қагон қизе қалат меқавад метавонад аз назорат қарояд.

Мо бояд Президент Эмомалӣ Раҳмон, қудрати қувваҳои амниятӣ ӯ ва рӯҳияи мардуми тоҷикро барои роҳ надодан ба тағдилёбии ҳолиҳои ҳаётнок ба фатҳи идоранашаванда, ки талафоти зиёд дидаанд, табрик намоем.

Дар баробари ин, мо бояд эътироф намоем, ки ҳарчанде ду даҳсола қабл дар ҷанги бузург ғалаба ба даст омада бошад, он ҳоло ҳам ба охир нарасидааст. Ғуруҳҳои нав дар пешоҳанг пайдо шудаанд. Ғирдбодӣ ин муноқишаи ҷаҳонӣ Афғонистон, ки мардуми он ҳамагӯза далерии қаҳрамонона дар воқеаи баъди ҳодисаҳои доимӣ нишон медиҳанд, ки ҷӣ гуна онҳо бо душмане, ки аз ҷониби роҳбаронашон дастгирӣ ва паноҳгоҳ меёбанд, дар муборизаҳои беаҳам мубориза мебаранд, бокӣ мемонад. Дунё бояд қасонеро ҷонибдорӣ намояд, ки бо ҳуни худ онро муҳофизат мекунанд.

Ҷанги дарозмуддатро бар зидди терроризм мебарем дар се ҷанба бурд. Ҷанбаи якум шиносӣ; дар майдони ҷанг, ман метавонам бо итминон илова намоям, ки ҳадамоти амният ва иқтисодии ҳар як ҳукумати ҳукукбунёд дар ин самт ба ҳадди қобилиятҳои сафарбар шудаанд.

Ҷанбаи дуюм нозуктар аст. Ин майдони ҷанг дар шуур аст, ки дар он тухми ифротгаро шудан бо инқори зиёд аз ҷониби шахсони ба ғумроҳӣ оваранда, ки ҳудро ҳамчун роҳбар мешуморанд, қашта мешавад. Мо бояд ба ин ҷонибдорони миссияҳои ҳудқушӣ ва ҳимоятгарони бесарусомонӣ бо далерии эътиқодмон ҷавоб диҳем. Қанорагирӣ, ғузашт ва ҳатто овози паҳ танҳо терроризмро бардурӯғ қасфед мекунанд. Иҷозат фармоед бори дигар аз таҷрибаи мизбононамон, ки дар фикру рафтори ҳуд равшании намунавӣ нишон доданд, мисол орам.

Тоҷикистон ҳизби наҳзатро бидуни шарту шароити ҳамчун таҳкилотии террористӣ манъ қард. Иҷозат диҳед, ин қарорро ба воқуниши диалектиқ микёсӣ намоям. Идеологияҳои ин ҳизб зери мафҳуми «наҳзат» ҷӣ маъно доранд? Ҷун муқулмон ман ба таваққули Иқлом бовар дорам, зеро ки таваққул аз Ҳудованд омадааст. Ин наҳзати қалбақӣ — қори одамони ғумроҳ аст. Ҳудованд Иқломро қосиди сулҳ офаридааст. Ин одамони бадғумонанд, ки Иқломро ба воқитаи ақбоби ҷанг тағдил додаанд. Ҳудованд Иқломро ба эътимоди плюрализм тағдил дод: Қуръони Қарим мефармояд: «Лақум диниқум вал

ядим» (Имони Шумо барои Шумо ва имони ман барои ман). Роҳбарони ғумрохи нахзатӣ имонро ба зулми одамони дигар дину эътиқод табдил додаанд.

Чанбаи сеюм иқтисодӣ аст. Кӯшиши марказии ҷавонон дар асри 21 неӯахволии баробар мебошад. Агар баробарии иқтисодӣ набошад, бояд ҳадди ақал адолати иқтисодӣ бошад. Ин ҷавоби дақиқ ба радикализатсия аст; дар суҳанони сарвазир Нарендра Модӣ мухтасар ифода шудааст: «Саб ки саас, саб ка викаас» (Якҷо мемонем ва якҷо рушд мекунем) Ин фалсафа ба сиёсати хориҷии мо низ дахл дорад. Мо бо терроризм дар Афғонистон бо тамоми роҳҳо мубориза меканем, вале асоситарини онҳо ба рушди инсоният нигаронидашуда мебошад. Кумаки мо ба Афғонистон беш аз 3 миллиард долларро ташкил медиҳад ва ҳоло 116 лоиҳаи нав дар 31 музофотро дарбар мегирад.

Роҳҳои кӯтоҳ вучуд надоранд. Террористҳо ва сарпарастони онҳо бо роҳи фиреб одамони аз ҷиҳати иқтисодӣ заифро ба фабрикаҳои худкушии худ ҷалб мекунанд, ҷи гунае, ки ман дар эссеи ҳамчун «ҳаёлпарастии таназзул» тавсиф намудам.

Мо дар Ҳиндустон тавассути рӯҳияи фарҳанги муштаракамон ва пайравии пойдори баробарии эътиқод ва имкониятҳои баробари иқтисодӣ бо таҳдидҳои радикализатсия рӯбарӯ мешавем. Дар Ҳиндустон ҳар субҳ бо азон оғоз меёбад, баъдан зангӯлаи маъбади мандир, хониши Гурӯ Грант Соҳиб дар Гурдвара ва рӯзи якшанбе зангӯдаҳои маъбадҳо садо медиҳанд.

Дӯстон мо ба он хотир ин ҷо ҷамъ омадаем, ки ҳаёт ва тамаддунамонро муттаҳид ва муҳофизат намоем. Мо бояд на танҳо душманони алоҳида, балки ҳамаи системаҳои дастгирии онро ошкор созем. Мо бояд ба саволҳои ошкоро ҷавобҳои дуруст дошта бошем. Террор аз кучо маблағгузори қарда мешавад? Мо бояд маблағи гардши маводи муҳаддирро назорат кунем. Иқдомҳои, ки алҳол аз ҷониби Гурӯҳи максималногк оид ба амалиёти (FATF) амалӣ мешаванд, қобили қабуланд ва мо дар муборизаамон бар зидди маблағгузори терроризм устувор хоҳем буд. Мо бояд барои нест кардани терроризми фаросарҳадӣ ҳамкории намоем; дар ҳақиқат, террористон ба давлати миллии ва миллат бовар надоранд. Онҳо ба ғазое, ки бар эътимод асос ёфтааст, бовар доранд.

Имрӯз мо дар марзҳои инсондӯстӣ нишастаем. Ваҳширо паси дар истодаанд.

Ташаккур.